

Sint Vincent: Meesters van het universum

“Dit bankje is acceptabel”, zei mevrouw Waller, haar woorden begeleidend met een minieme hoofdbeweging; “een plek in de schaduwen.”

Vincent knikte. Hij had veel liever verderop op een bankje in de zon gezeten, maar wist dat hij mevrouw Waller toch niet zou kunnen ompraten. Als zij eenmaal iets vond, week ze daar niet meer van af. Hij zette zich naast mevrouw Waller en zakte comfortabel een beetje onderuit. Hij keek rond. Het was een stralend zonnige dag en daarom was het bepaald druk in het park. Mensen wandelden rond, overal renden spelende kinderen rond en veel mensen waren ook op het gras neergestreken. Er werd gedronken, gegeten en niet ver weg zag hij een stelletje zoenen.

“Vreselijk, hoe ordinair”, knorde mevrouw Waller, die blijkbaar hetzelfde had gezien. Niet voor het eerst had Vincent het gevoel dat de dame continu zijn gedachten volgde. “Dat is toch in strijd met de goede zeden!” Vincent wist dat ze over nog veel meer dingen haar mening klaar had, bijvoorbeeld over het clubje meisjes gekleed in slechts een in zeer hoog afgeknipte spijkerbroek en een topje, of die mannen verderop die het op een zuipen had gezet. Maar hij wist inmiddels ook dat mevrouw Waller niet zo’n prater was.

“In uw tijd was het vast allemaal beter”, glimlachte Vincent.

Ze keek hem geïrriteerd aan, kaarsrecht gezeten op het bankje, met haar handtas in haar schoot. “Probeer me niet belachelijk te maken, dat past je zeer slecht!”

Vincent wilde nog iets zeggen over dat hij het niet zo gemeend had, maar zweeg. Hij keek weer rond en vroeg zich af of ze door zouden gaan met hun plan. Mevrouw Waller had duidelijk een rustiger park voor ogen gehad. Juist om die reden had ze ook gekozen voor het ‘Bois de la Chambre’, het grootste stadspark van Brussel en ook nog eens grotendeels aangelegd in de Engelse landschapsstijl waar zij zo van hield. Maar, in deze drukte, leek ze zich allerminst op haar gemak te voelen.

Ach, het voordeel was ook nog eens dat het een vrij kort ritje bleek te zijn vanuit St. Genesius-Rode hier naar toe. Mevrouw Waller leek er zowaar te hebben genoten en ze had het luxe interieur van zijn Jaguar XE wel kunnen waarderen. “Goddank dat er ondanks alles, toch nog iets van beschaving is overgebleven”, had ze voor zich uit gepreveld.

Vincent bedacht zich dat dit nu al de derde keer was dat hij bij mevrouw Waller op bezoek was in België in anderhalve maand tijd. Het was steeds in de weekenden geweest, omdat hij doordeweeks veel te druk was. Zij collega’s bij GetIt.com waren al vragen over zijn tripjes gaan stellen: hield hij daar een nieuw liefje verborgen, daar in België? “Ouwe snoepert”, had Goof gezegd, hem een por in de ribben gevend. Ze moesten eens weten naar wie hij ècht op bezoek ging. Een verschrompeld oud wijf, een verzuurd kreng, dat had Goof vast over haar gezegd, want zo zag ze er ook zeker uit: door die stijve oubollige kleding van haar en die harde en eeuwig afkeurende blik in haar ogen. Maar Goof en al die anderen wisten niets.

Ze wisten niets van haar ‘Gave’.

Ten minste, zo noemde mevrouw Waller het. Die allereerste keer in St. Genesius-Rode had mevrouw Waller hem er voor het eerst over verteld. Die unieke gave die haar in staat stelde om... hoe moest je het zeggen? Bij andere mensen binnen dringen; niet fysiek, maar geestelijk. En hiermee, onder meer, andere mensen te kunnen laten doen wat jij wilde. Die gave was uniek en zeer uitzonderlijk, volgens mevrouw Waller en ze kende maar zeer weinig andere mensen die net als haar de Gave hadden; of 'lucide' waren, zoals zij ook het noemde. En daarom was het zo bijzonder geweest dat de Gave had herkend in Vincent.

Hij had haar in eerste instantie bijna uitgelachen. Die onzin kon toch onmogelijk waar zijn? Waarom had ze hem de eerste keer dan weggestuurd? En wat wilde ze nu opeens dan van hem, nadat ze bijna drie jaar niets van zich had laten horen? Op al zijn vragen had ze ijselijk rustig antwoord geven. Ten eerste: hoezo onzin? Wat deed hij dan als hij duwde? Ja, ze wist ervan dat hij dat zo noemde, die absurde 'nudge' van hem! Hij gebruikte dan zijn Gave al, hoe primitief en onbeholpen ook, dat kon hij toch niet ontkennen? Juist door zijn gestuntel had ze de Gave ook in hem herkend! Ten tweede: ze had hem weggestuurd, ja, maar dat was alleen maar omdat ze zelf te veel overrompeld was geweest, te onvoorbereid en te verward. En ten slotte: de reden waarom had ze toch weer contact gezocht had, was omdat ze, na hier heel lang over te hebben getwijfeld, Vincent wilde helpen het gebruik van zijn Gave te leren.

Het was maar een hele korte weerslag van hun gesprek, want ze hadden al met al heel lang gesproken. En Vincent had zoveel opmerkelijks gehoord, dat soms nog steeds zijn hoofd ervan tolde. Zo had ze kort iets verteld over haar jonge wilde jaren in de Roaring Twenties. De jaren '20 van de vorige eeuw, inderdaad! Het betekende dat ze al ruim honderd jaar oud moest zijn, iets dat Vincent nog steeds niet echt geloofde. Ze had hem verteld over de twee vrienden waarmee ze in die tijd omging; haar 'beaus', zoals zij ze melancholisch noemde. En ze had verteld over hoe de laatste decennia steeds vaker van woonplaats veranderde, bang dat 'anderen' haar zouden vinden.

Vincent had nog steeds enorm veel vragen en het leek wel alsof, hoe vaker hij mevrouw Waller sprak, er maar meer vragen in zijn hoofd bij kwamen. Hij moest het misschien allemaal eens opschrijven, bedacht hij zich, maar verwierp die gedachte meteen: mevrouw Waller was er categorisch op tegen dat er ook maar iets vastgelegd werd.

"Ben je er nog? Blijf je bij de les, jongeman?", hoorde Vincent mevrouw Waller zeggen. Vincent schrok op en keek haar aan. Mevrouw Waller wendde meteen haar gezicht af en wees heel even met haar magere leerachtige hand richting de speelweide voor hun.

"Zie je dat? Je ziet mensen, jong en oud. Natuurlijk. Allemaal bezig met hun nietsige betekenisloze bezigheidjes. Mieren in een terrarium. Maar zie je ze ook echt? Zie je ze, Vincent?"

"J-ja", zei Vincent weifelend, "Ik denk het..."

Mevrouw Waller schudde heel even haar hoofd. "Laat me dit proberen: roep dat gevoel op van wat jij 'drukken' noemt. Kijk met die zelfde intentie naar de mensen."

Vincent knikte verwoed en deed zijn best.

"Laten we iemand kiezen. Die jonge neger daar in die sportkleding, zie je hem?"

Vincent moest zich inhouden om niet te zeggen dat 'neger' toch echt niet meer kon, maar wist dat de boodschap volstrekt niet zou aankomen; mevrouw Waller leek vaak echt in een vorige eeuw te leven. Hoe dan ook was het wel duidelijk wie ze bedoelde: een donkere jongen van ongeveer zestien in een Barça-tenue, die in zijn eentje op het gras zat en ontspannen om zich heen keek.

“Probeer hem echt te zien!”

Vincent probeerde zich voor te stellen dat hij de jongen voor zich moest winnen, zoals hij zo vaak bij mensen had gedaan met zijn ‘charme nudge’. Hij kreeg meteen die bekende sensatie weer, die van het drukken.

“Stop!”, beval mevrouw Waller, “Je gaat verdorie meteen weer als een onbehouwen slager te werk!”

Vincent trok zich gefrustreerd terug. Hoe vaak had hij al die metaforen al niet van haar moeten horen? Dat hij bij een diner zijn biefstukje met een slagersbijl te lijf ging. Dat hij in de tuin de kettingzaag op alles zette. Dat hij in het symfonieorkest alleen maar lomp op de pauk kon rossen, maar eens moest leren dat je veel betere muziek kon maken door heel licht de snaren van een harp te beroeren.

“Hoe moet het dan?”, vroeg hij ongeduldig.

“Heb eens een keer wat meer geduld. Cirkel om je slachtoffer. Interesseeer jezelf in hem. Probeer hem te lezen. Zoek zijn zwakke plek. En glij dan heel voorzichtig naar binnen, als een muis die zich door een spleetje in de muur drukt!”

Vincent bromde en concentreerde zich weer. Hij riep het gevoel van zijn ‘charme nudge’ weer op.

“Observeer hem”, hoorde hij mevrouw Waller.

Vincent probeerde te doen wat ze vroeg en probeerde de jongen nog beter te zien. Net op het moment dat hij zich afvroeg waarom hij zijn tijd liep te verdoen, kwamen er opeens gedachten en gevoelens bij hem binnen. Heel vaag en onscherp, maar steeds duidelijker en helderder. De jongen dacht aan een meisje dat hier al lang had moeten zijn. Hij overwoog om verder te lopen. Hij heette Carlo.

Verrast trok Vincent zichzelf los en keek mevrouw Waller perplex aan. Hij begon opeens te begrijpen waarom zij haar Gave als ‘lucide’, helder zijn, omschreef.

“Waarom kijk je naar mij? Kijk naar hem!”, beet ze me toe.

Vincent richtte zijn aandacht weer op de jongen in het Barça-shirt, Carlo. Het kostte hem moeite om weer terug te komen. Hoe had hij dat zonet toch gedaan? Hij dwong mezelf geduld op te brengen en alleen maar te kijken. De jongen droeg een shirtje met een opdruk van Eto’o, wist Vincent opeens zeker. Het meisje heette Gabriella.

“Heb je het muizengaatje gevonden?”, hoorde hij van veraf een stem. Vincent veronderstelde dat mevrouw Waller hardop tegen hem sprak, maar wist het niet zeker. Hij wist nog steeds niet wat ze precies bedoelde, maar ging alleen maar door met observeren. De knul had honger en zin in iets vets. Hij wilde vanavond voetballen met zijn maten. Zijn broertje heette Marco; beide waren ze genoemd naar sterspelers van het AC Milan van eind jaren ‘80. En opeens zag Vincent wat mevrouw Waller leek te bedoelen. Een opening. Hij begreep opeens dat het duwen van hem altijd zoiets was geweest als met heel veel kracht een boom om proberen te duwen. Hij had, bij gebrek aan een betere metafoor, het eekhoorn-hol in die boom nog nooit opgemerkt. Hij had, anders gezegd, nooit begrepen dat je ook van binnenuit te werk kon gaan.

“Goed zo, maar voorzichtig nu”, klonk mevrouw Waller’s stem.

Vincent wrong zich door de opening naar binnen. Het is moeilijk te omschrijven wat hij zag. Waren er vormen? Was er licht? Hij kon het niet goed duiden. Hij wist alleen dat hij instinctief begreep dat dit de echte Carlo was, op een veel dieper, fundamenteeler niveau.

“Kom niet aan zijn kern. Denk aan de harp en niet aan de pauk! Ga op zoek naar die ene gedachte dat hij vet wil eten”, klonk de stem van mevrouw Waller. Hoe wist zij dit dan weer?

Vrijwel meteen vond Vincent wat ze bedoelde.

“Haal het weg, en zet er een veel sterkere drang voor in de plaats een roomijsje te kopen.”

Hij deed wat ze vroeg en merkte hoe makkelijk het was.

“Observer!” klonk mevrouw Waller’s stem weer. Vincent voelde een tik op zijn arm en schrok op uit de trance waarin hij gezeten had en keek mevrouw Waller geschrokken aan. Hij was het contact Carlo opeens kwijt.

“Tsss... Mannen kunnen ook nooit twee dingen tegelijk doen”, zei ze geringschattend. Ze maakte een beweging met haar ogen, “Kijk!”

Verward keek Vincent in de richting die ze bedoelde en zag hoe Carlo was opgestaan en gehaast van hen weg liep richting een ijscokraam. Hij had inderdaad echt de naam van Eto’o op zijn rug staan.

“Kijk beter”, zei mevrouw Waller dringend, “Je moet begrijpen dat je op beide plekken kunt zijn op hetzelfde moment.”

Vincent concentreerde zich en kékéé weer. Hij zag Carlo, vond de opening en voor hij het wist was hij weer binnen. Opeens leek het zo makkelijk. Hij volgde op hetzelfde moment hoe Carlo haastig een Magnum kocht en voelde hoe veel zin hij daar aan had. De knul kreeg zijn wisselgeld van de verkoper en draaide zich ongeduldig om.

“Vind nu opnieuw die plek waarin hij een roomijsje wil. Haal die intentie weer weg.”

Appeltje-eitje, *‘done and done’*. Vincent zag hoe Carlo inmiddels al gulzig de wikkel had losgetrokken, maar nu fronsend met het ijsje in zijn hand bleef staan.

“Zet er de gedachte voor in de plaats dat hij walgt van dit roomijsje.”

Geen probleem. Vincent zag hoe Carlo zijn Magnum omhoog hield, alsof hij het beter wilde bekijken. En toen voelde hij de rillingen die over zijn lijf liepen. De jongen gruwde opeens van het ding in zijn hand. Het kostte hem twee, drie stappen om bij een vuilnisbak te komen en in een snelle beweging wierp hij het ding daarin, bijna alsof hij een dode rat of zo in de handen had gehad.

“Hé”, riep een vuile slecht geklede man op het bankje naast de vuilnisbak, waarschijnlijk een dakloze, “Dat was goed eten!”

“Hou je bek, sukkel”, gromde Carlo en dit keer was het weer echt helemaal Carlo die dit deed. Maar Vincent merkte dat de jongen nog steeds heel verward was. Hij liep afwezig vlak voor hen langs en verdween toen na een bocht in het voetpad achter de bomen. Vincent verbrak het contact.

Mevrouw Waller wreef vergenoegd haar handen in elkaar, “Zo, en dat was les één.”

Vincent probeerde te bevatten wat er zojuist gebeurd was.

“Begrijp je het, jongeman?”, zei mevrouw Waller. Vincent draaide zijn hoofd naar haar toe, “Dit was natuurlijk nog onbenullig. Een jonge neger in een park en een verspild ijsje. Maar begrijp je de reikwijdte van de Gave?”

Vincent knikte.

“Je begrijpt het niet”, zei mevrouw Waller teleurgesteld, “Voor jou is dit allemaal nog spel. Maar met onze Gave kunnen we alles, letterlijk alles. Weet je wat we kunnen worden als we het willen?” Natuurlijk wachtte ze niet op een antwoord: “Meesters van het Universum!”